

**”אני מקווה שהתוכנית הזאת
תמצא את עצמה בפח האשפה
של ההיסטוריה”**

דויד קרויאנקר, אדריכל, מתכנן וחוקר ירושלים

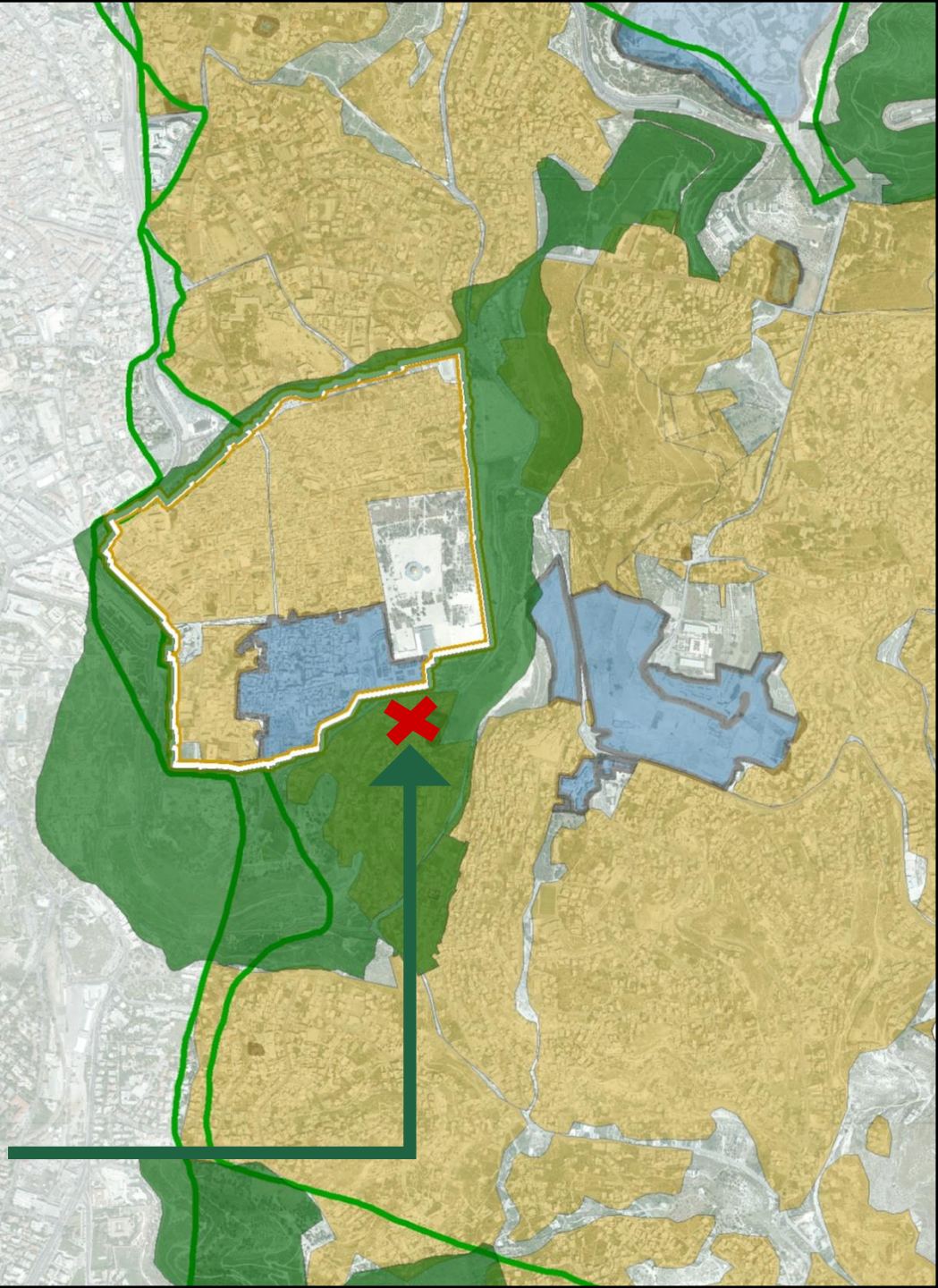
מי שמע על מתחם קדם

בסמוך לרחבת הכותל,
בצמידות לחומת העיר העתיקה,
בלב סילוואן, מתוכנן להיבנות
"מתחם קדם", המבנה הגדול
והראוותני ביותר שנבנה בסביבות
העיר העתיקה מזה מאה שנה.

המבנה יוקם במרחק
של **20 מטר בלבד**
מהחומות. זאת בניגוד
לעקרונות התכנון
שנשמרו בירושלים
מימי המנדט ונקבעו
בתכנית המתאר
לירושלים, האוסרים
על בנייה חדשה
במרחק של 75 מטרים
מהחומה.

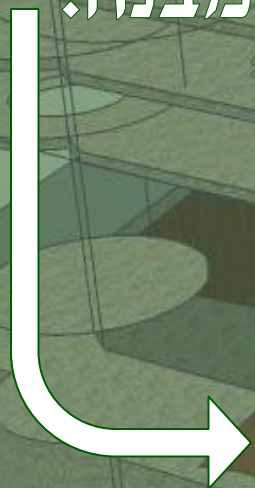
קו החומה העליון

מתחם קדם

המבנה יגיע כמעט עד גובהה של החומה, בניגוד לעיקרון שבנייה חדשה לא תסתיר את מראה החומה. כדי לטשטש עובדה זו, הוצגה לוועדה המחוזית לתכנון ובנייה, הדמייה ובה זווית ראייה מהאוויר.

המבנה ייבנה מעל חפירה
ארכיאולוגית חשובה. הממצאים
הארכיאולוגיים "יוצגו לקהל"
במרתף, מתחת לחניון תת
קרקעי. ממצאים אחרים שטרם
נחשפו, ייקברו תחת המבנה.

חומות ירושלים מוכרות ע"י אונסק"ו כאתר מורשת
עולמית הנתון בסכנה ולכן זכאיות להגנה. אך בראש
אונסק"ו ישראל, שמתפקידה להגן על החומות, עומד
לא אחר מאשר האדריכל אריה רחמימוב שתכנן את
מתחם קדם.

אלונה ניצן שיפטן

זאב שטרנהל

חיים גורי

אגי משעול

דוד גרוסמן

35 אנשי תכנון, זוכי פרס ישראל, אנשי תרבות ורוח חתמו על התנגדות ציבורית לפרויקט. לטענתם "התכנית מאיימת ליצור בסמיכות בלתי אחראית לחומות העיר העתיקה מבנה עצום מימדים וזר לסביבתו ... התכנית המוצעת תשנה את אופיין המסורתי של הכניסות לעיר העתיקה ותוביל לקבירתם של ממצאים ארכיאולוגיים".

אחד מהחתומים על ההתנגדות הציבורית הוא
האדריכל דוד קרויאנקר, יקיר ירושלים, מחברם של
עשרות ספרים על ההיסטוריה התכנונית של העיר,
זוכה בעיטור ע"ש טדי קולק על מפעל חיים לשימור
אתרים היסטוריים בעיר ולשעבר ראש צוות השימור
של תכנית המתאר ירושלים 2000.
וזה מה שיש לו להגיד:

**”אני מכיר את תכנון ירושלים
מקרוב 45 שנה ומעולם לא נתקלתי
בתכנית עם כל כך הרבה עזות מצח
ופוטנציאל קטלני כמו התכנית הזו ...
יש כאן שאלה של תקדים. יש כאן
פגיעה בעיקרון של הגן הלאומי ולכן
זאת עזות מצח ... אני מקווה
שהתכנית הזאת תמצא את עצמה
בפח האשפה של ההיסטוריה.”**

A man in a dark suit and white shirt is speaking into a microphone. He has a slight smile and is looking towards the camera. The background is blurred, suggesting an indoor setting like a conference or meeting.

העירייה נוהגת להתגאות
בפרויקטים שהיא מקדמת. אז
למה במקרה זה היא שותקת?

כנראה בגלל שאת הפרויקט מובילה
עמותת הימין אלע"ד, שמטרתה "לייהד"
את סילוואן. קשה גם להתעלם מהתזמון
של קידום התכנית על רקע הניסיונות
הבלתי פוסקים לחבל בתהליך המדיני.
לטובת "מטרות שכאלו", אפשר כנראה
להקריב את עקרונות התכנון של
ירושלים העתיקה ואת כללי המנהל
התקין. וכל זאת הרחק מעיני הציבור.

מתחם קדם הוא חוליה נוספת בשרשרת של נכסים ומתחמים שהמדינה הפריטה לידי אלע"ד כגון: הגן הלאומי עיר דוד שבשליטתה, והגן הארכיאולוגי "מרכז דוידסון" הסמוך לרחבת הכותל שזה עתה נחשפו המגעים המתקדמים להעבירו לידיה.

המדינה תעניק שליטה בחלקים מהכותל לעמותת הימין אלע"ד – ללא מכרז

העמותה, הפועלת לייחוד מזרח ירושלים ומנהלת את עיר דוד, תנהל גם את הגן הארכיאולוגי הכולל את חלקו הדרומי של הכותל

ביר חסון
עמותת אלע"ד עומדת לקבל ירידה את הניהול של הגן הארכיאולוגי ירושלים, הירוע גם כמרכז הירושקן, שכולל את חלקו הדרומי של הכותל המערבי. ב"י טים האחרונים הוכנה טיוטת הסכם בין החברה הממשלתית לפיתוח הרובע היהודי, בעלת השטח, לבין העמותה. ב"י הח" ברה הממשלתית יש חוות דעת משפטיה לפיה היא יכולה להתקן שר עם אלע"ד בהסכם ללא מכרז. הגן הארכיאולוגי ירושלים, שנמצא מדרום לרחבת הכותל, כ"י לל ברנכו את רוב שטחו החשוף של הכותל המערבי (שני שלישים), כמה מאתרים הארכיאולוגיים החשובים שיש בירושלים, בהם קשת רובינסון, אבני החורבן, הר" חוב הירודיאני, "בית התקיעה" (פנית הר הבית שעמה עליה התר" קע בחצוצרות בימי בית המקדש) וכן שרידים של מבנים מהתקופה המוסלמית. באתר גם הוקמה בא" חרונה הבמה שתאפשר לרומים הלא-אורתודוקסים, בהם נשות שמנולת היום את הגן הלאומי עיר דוד ופועלת לייחוד הכפר סילוואן, זו הרחבה משמעותית ביותר של הפעילות הכלכלית והתיירותית והורמנת ליצור חיבור חזק בין עיר דוד לכותל המערבי.
הגן הארכיאולוגי הוקם לאחר מלחמת ששת הימים, כשהכותל חולק לשניים: החלק הצפוני הפך רחבת הכותל הדרומי נותר אתר ארכיאולוגי בניהולה של החברה לפיתוח מזרח ירושלים (פמ"י), חברה ממשלתית שנמצאת ב"י ליטת המשרד לענייני ירושלים (בעבר משרד התיירות) ועדיית ירושלים. לפני כ-20 שנה, בזכות תרומה משמעותית של התורם היהודי-אמריקאי ויליאם דורסטן, הוקם מרכז המבקרים החדש וה" פירות הארכיאולוגיות במקום. בשנים האחרונות נקל- עה פמ"י לסכסוך עם חברה ממשלתית אחרת - החברה לשי" קום פיתוח הרובע היהודי שבי שליטת משרד השיכון. החברה לפיתוח הרובע, שהיא על פי החוק בעלת השטח של הגן הארכיאולוגי, סענה שפמ"י לא שיל

היו לנו בירושלים די והותר
פרויקטים מגלומניים שנעשו
במחשכים ללא דיון ציבורי
ונשארו כבכיה לדורות.
המפלצת הארכיטקטונית הזאת
לא תעבור!

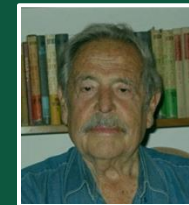
אנשים אלה כבר חתמו על ההתנגדות. ומה איתך?

דויד גרוסמן	אגי משעול	אדר' דויד קרוינקר	פרופ' זאב שטרנהל	פרופ' משה הלברטל	אלמוג בהר
לארי אברמסון	פרופ' אלישע אפרת	ד"ר מירון בנבנישתי	פרופ' זלי גורביץ'	רועי חסן	פרופ' אלונה ניצן-שיפטן
פרופ' ירון אזרחי	פרופ' יורם בילו	אילן ברוך	חיים גורי	ד"ר חיים יעקובי	פרופ' אלחנן ריינר
אדר' עמרי איתן	פרופ' יוסי בן ארצי	פרופ' אליס שלוי	אדר' שמואל גרואג	פרופ' משה מרגלית	פרופ' אילה רונאל
אדר' דב אלון	פרופ' רוני אלנבלום	פרופ' ציבי גבע	אדר' יובל יסקי	ד"ר גדעון עפרת	פרופ' אלחנן ריינר
פרופ' דויד גוגנהיים	ד"ר גלעד מאירי	פרופ' מנחם בריקנר	בנימין שבילי		

”ירושלים היא שלוש דתות
ושני עמים שנתלים עליה, זו
עיר כל כך מופלאה ודבר כזה
לא יכול להיעשות כחוצפה
של צד אחד. אני מאד חושש
מהדבר הזה (מתחם קדם)”

חיים גורי

משורר, סופר, פזמונאי. חתן פרס
ביאליק, פרס ישראל, פרס סוקולוב.

חייבים להוריד את הידיים שלהם מהחומות!

להצטרפות להתנגדות הציבורית לחצו כאן

<http://kedem.ravpage.co.il/>

מוגש
כשירות
לציבור

עיר עמים
ir amim
عير عميم